Aurel David
Ioana

Copilăria

Satnoeniul este o aşezare de pe întinsul Câmpiei Române. Foarte aproape de buza Borcei.

Între oamenii de nădejde ai satului era şi cizmarul Ion Târzianu. Nu se aflau oameni în Satnoeni care să-l fi ocolit pe domnul Ion. Fie pentru o pereche de târlici, fie pentru repararea bocancilor sau a cizmelor. Mai puţin a pantofilor, care nu erau la modă prin anii patruzeci, prin partea locului. Domnul Ion le satisfăcea tuturor dorinţele în cel mai scurt timp. Pentru că domnul Ion era cunoscut ca un priceput cizmar nu numai în Satnoeni, ci şi la Dichiseni, Jegălia, Şocariciu, Cocargeaua, Roseţi, Modelu ori Călăraşi. Lucra repede şi bine.

Poate tocmai de aceea fusese inclus, la vremurile care-au urmat pătrunderii trupelor sovietice pe pământ românesc, drept chiabur al satului. Averea lui era meseria de cizmar, o prăvălie şi niscaiva pământ. Mai ales cu meseria îşi făcuse un nume. De prestanţă. Avea prestigiu, ce mai încoa şi-ncolo.

Într-o noapte s-a trezit cu casa plină de haidamaci ai noii puteri populare.

— Scoal' din ţoale, chiaburoiule!

— Dar ce am făcut, păcatele mele?

— Gura! Afară! Te luăm cu noi!

Era o poruncă destul de categorică. Nu încăpea niciun fel de tocmeală.

A fost arestat în toiul nopţii şi trimis să facă puşcărie la Canalul Dunăre – Marea Neagră.

— Ai să dai socoteală! i s-a mai spus.

Destul de târziu avea să afle că fusese categorisit chiabur de către autorităţile vremii. Nu că ar fi avut prea mult pământ, ori vite, ori tractor, ori batoză de treierat… Nu! Meseriaşul-cizmar fusese condamnat la muncă pe şantierele Canalului.

La puţină vreme, soţia acestuia, coana Maria, nemaiavând cu ce se întreţine, cu ce să astupe gurile celor cinci copii a început să vândă din lucrurile cizmarului la talcioc, în Călăraşi. S-a descurcat un timp.

dar a fost prinsă, arestată, cercetată şi condamnată preventiv la un an de închisoare pentru că, vezi Doamne, aducea prejudicii democraţiei populare. Norocul ei au fost copiii. Aceştia erau mulţi şi rămaşi fără apărare. Aşa că i-au dat drumul mamei ca să aibă grijă de ei. Cu o condiţie:

— Fără negustoreală!

Din ce era să se întreţină?

Între cei cinci prunci ai săi plămădiţi cu domnu' Ion se afla şi Ioana.

Pruncă fâşneaţă, sârguincioasă, atotfăcătoare de mici treburi prin gospodăria părintească.

La şcoala din Dichiseni nu o întrecea nimeni la învăţătură. Avea numai note de zece pe linie. Dar era mâhnită până-n străfunduri pentru arestarea tătânelui. N-a putut rezista şi într-una din zilele de vorbitor s-a prezentat şi ea la Canal. Când l-a văzut în ţinuta de şantierist-puşcăriaş a fost zguduită din toată fiinţa ei de copil iubitor şi doritor de tată.

Anii au trecut, dar Ioana, premianta satului a rămas tot cu imaginea acelor vremuri când tătuţul ei era pus la stâlpul infamiei. Iar când acesta şi-a ispăşit pedeapsa la Canal a venit acasă mai îmbătrânit şi mai deprimat decât îl ştia fătuca. Nici n-a mai supravieţuit decât vreo câţiva ani. L-au topit, dea-n-picioarele grijile, nevoile zilei, neputinţa de a se împotrivi năvalnicului curent al vremurilor demolatoare ce se înrădăcinau în vieţile oamenilor.

Copilă încă, pe la treisprezece ani, Ioana a fost obligată să pună mâna pe sapă şi pe furcă, la unii şi la alţii pentru a face rost de cele trebuitoare pântecului. Au urmat timpuri de lacrimi pentru pâine. De pâine şi lacrimi…

În nopţile lungi şi geroase de iarnă, Ioana stătea închisă în ea şi se gândea cum avea să răzbată în acea lume înconjurătoare pe careşi-o închipuia greu de penetrat. Nu de puţine ori se întreba de unde i se trăgea numele. Pentru început acceptase varianta că, în conformitate cu scrierile existente în Sfânta Scriptură, Ioan a fost fratele lui Petru.

Întâmplător a descoperit în „Micul dicţionar mitologic greco-roman" că Ion ar fi fost fiul lui Luthus, regele Peloponezului (într-o altă versiune, fiul lui Apollo – una dintre cele mai mari divinităţi ale mitologiei greceşti, fiu al lui Zeus şi al Creusei, fiica regelui Erechtheus). La moartea tatălui său, Ion a pornit război împotriva

egialienilor. Selinus, regele acestora, i-a dat-o, însă, de soţie pe fiica sa, Helice, lăsându-i moştenire şi tronul. De la numele de Ion, ţara a luat şi ea numele de Ionia, locuitorii acesteia numindu-se ionieni.

O altă variantă a numelui său ar fi fost Iona, care însemna porumbel. Iona era fiul lui Amitai, fiind menţionat în Biblie ca proroc din Regatul de nord al Israelului. El a trăit în timpul domniei lui Ierobaam, originar din God-Hefer (o localitate situată la distanţa de aproximativ patru kilometri de Nazaretul Galileei).

Prorocul Iona a scris o carte. Aceasta este una din singurele cărţi profetice ale Vechiului Testament creată de un proroc născut şi crescut în Regatul de nord al Israelului; este o capodoperă de proză concisă, doar rugăciunea de mulţumire a lui Iona către Domnul fiind redată sub formă poetică; este plină de intervenţia supranaturală a lui Dumnezeu; conţine cel mai clar mesaj din Vechiul Testament referitor la faptul că harul mântuitor al lui Dumnezeu este nu numai pentru evrei, ci pentru toate neamurile.

Între alte variante ale numelui său, Ioana a descoperit şi pe aceea că ion înseamnă atom, moleculă sau grupare de atomi care are un exces de sarcină electrică, pozitivă sau negativă.

Ar mai fi şi derivaţia ionic, stil arhitectonic ce se caracterizează prin coloane zvelte ce are capiteliul împodobit cu volute.

În literatură există stilul ionic (picior de vers antic) format din patru silabe, două lungi şi două scurte.

În sfârşit, ioniul este un izotop radioactiv al toriului ce se obţine din uraniu, prin dezintegrare.

Tamjă mare cu numele Ioanei şi derivatele acestuia!

Copilăria Ioanei avea să se sfârşească atunci, când mamă-sa Maria a hotărât să o căsătorească. Avea numai 17 ani. Gândea, la acea vreme, că zilele de calvar se vor termina. Da' de unde!

— Nu vreau să mă mărit, mamă!

— Tu nu-ţi dai seama că s-au epuizat toate rezervele, că nu mai am cum să vă fac rost măcar de-ale gurii?

— Dacă nu ne potrivim? De unde ştii matale că nu este un om rău?

— Trebuie să încerci. Toţi copiii trebuie să asculte de sfaturile, de îndemnurile, de poveţele părinţilor! Iar cum tu nu mă ai decât pe mine, răpostul de tac-tu prăpădindu-se de inimă rea, n-ai încotro. Aştept ascultare de la tine!

„Tocmeala" a durat zile, sătpămâni. În cele din urmă, Ioana a cedat. L-a acceptat ca bărbat pe Aurelian.

Viaţa în doi a fost un alt calvar. N-aveau casă, nu găseau ce să pună pe masă. S-au chinuit aşa cam un an de zile.

Cineva le sugerase o evadare, la oraş, la Călăraşi.

— Hai să o-ncercăm şi p-asta! au decis cei doi tineri însurăţei în momentul în care şi-au dat seama că nu se întrezărea nimic de nădejde în Satnoeni.

Ioana vede şi acum cu ochii minţii multe din întâmplările trăite înainte de a spune „DA" în faţa ofiţerului Stării Civile.

Anturajul de tinere fete pe care îl avea Ioana era atrăgător, antrenant. Uneori mergeau împreună la scăldat, în Borcea. Nu se avântau prea departe. Chiar dacă spre mijloc de vară, apa braţului Dunării ajungea destul de scăzută. Se ataşase de una din fete, căreia îi mai destăinuia, uneori, frământări de-ale ei, stări mai intime.

— Am să-ţi spun ceva de tainã, i-a zis ăleia într-una din zile.

— Taci, tu!

Îţi dai seama că dacă-i de „tainã" este secret. Ai puterea să-ţi pui lacăt pe gură?

— Înseamnă că, de-adevăratelea, este un secret.

— Când am început discuţia de astăzi, m-ai avertizat, într-un fel.

— Eu? Cum anume?

— Mi-ai zis „Taci, tu!"

— Ştii prea bine că asta-i vorba mea. Dă-i drumu'…

— Promiţi că o vreme nu-ţi va ieşi nimic pe gură despre asta?

— Nu am de gând să te codoşesc, Ioana. Tu eşti prietena mea cea mai bună.

— Atunci, ascultă: am să mă mărit.

— Hai că-i tare vestea! M-ai lăsat cu gura căscată! Cine este omul, tu?

— Nu-l cunoşti.

— Dar tu?

— Nici eu.

— Atunci, cum?

— Maică-mea ţine morţiş să-l iau de bărbat pe Aurelian.

— Numele îmi sună cunoscut.

— S-ar putea.

— Ca vârstă, parc-ar fi cam mare pentru tine.

— Aşa-i. Are 26 de ani. Este cu nouă ani mai în vârstă decât mine.

— Îl placi?

— Nu-mi dau seama. Abia l-am văzut o dată.

— Şi…?

— Eu nu vreau să mă mărit la 17 ani.

— Nu-l lua, dacă nu-ţi place!

— Păi, pot s-o refuz pe mama?

— De ce nu?

— Tu ai fi în stare să te împotriveşti voinţei mamei tale?

— Doamne fereşte! Poruncile părinţilor sunt literă de lege pentru noi, nu-i aşa?

— Asta zic şi eu. Neavând tată, nu am cui să mă plâng.

S-au despărţit, atunci, cu promisiunea că amica sa va păstra secretul.

Cam peste circa o lună de zile s-au reîntâlnit. Tot pe malul Borcei.

— Cum este, Ioana?

— S-a hotărât definitiv. Destul de curând îmi voi pune pirostriile-n cap.

— Te aud şi nu-mi vine să cred. Chiar aşa de repede?

— Asta-i porunca mamei.

— Cum te simţi tu, ca viitoare mireasă?

— Ţi-o zic p-aia dreaptă: nefericită! Asta sunt! Am şi eu o întrebare.

— Te ascult.

— Ai curajul să-mi fii domnişoară de onoare?

— Auzi întrebare! Bineînţeles că te voi însoţi.

Nu trecuse luna de când Ioanei îi fusese prezentat viitorul bărbat de către cineva din familie, că s-a şi perfectat contractul nupţial.

Evenimentul s-a consumat. Cele două prietene de juneţe, ajunse acum la vârsta senectuţii, s-au reîntâlnit întâmplător, Ioana mutându-se între timp la oraş.

— Ptiu, să nu-ţi fie de deochi! i-a zis amica, recunoscând-o. Porţi ochelari, Ioană. Te-ai boierit, fată!

— Nu-i nicio fudulie. Medicii mi-au recomandat să-i port ca… înaintaşi. Mi-a slăbit rău vederea.

— Cum o duci?

— Aşa şi-aşa…

— Tot cu omul ăla eşti?

— Da' cu cine altul?

— Cum a fost, tu? Au trecut, iacătă, patruzeci şi ceva de ani de atunci…

— Nu prea bine. Cei mai frumoşi ani din viaţa mea i-am petrecut singură. Soţul meu a ajuns şofer pe un TIR. A colindat lumea în lung şi-n lat, în cruciş şi-n curmeziş. Iar eu l-am tot aşteptat să vină din cursele lui. Dacă aş mai avea acum vârsta de douăzeci de ani, nu m-aş mai căsători. Zău dacă merită să faci un asemenea sacrificiu!

Este adevărat că au existat şi momente, zile frumoase în tinereţe. Aşteptările mele se împlineau atunci când soţul se întorcea din câte-o cursă. Erau clipe, ore romantice, drăgăstoase, greu de uitat. Nu aveam timp să ne certăm ori să ne jignim unul pe altul. Necăjeala era că venea mult prea repede despărţirea, când trebuia să plece într-o nouă cursă. Începeam să număr zilele până la viitoarea revedere. Eram tânără. Îmi plăcea să fiu iubită, respectată, dorită.

La viaţa noastră ne-am făcut o mulţime de fini. Am cununat şapte perechi tinere, am botezat zece prunci, mai ales fetiţe. Acele momente, evenimentele respective îmi creau bucurii greu de uitat. Ne distram împreună la nunţi şi la botezuri. Sau când ne reuneam la câte o petrecere de sărbători, cu toţi finii. Ce mai distracţii minunate se încingeau!

— Te mai vezi, Ioană, cu aceşti fini? îi ţii minte pe toţi?

— Ce întrebare fără rost! Cum să nu-i ţin minte? Pe finul George din Constanţa, pe finul Dragu, pe finul Vasile, pe finul Ion, pe finul Nicu plecat în Canada împreună cu nevasta şi cei doi copii – Răducu şi Vlăduţ, de 16 şi 12 ani. Soţia lui, ca şi el, este ingineră. Îşi făcuseră o societate comercială care nu a prea mers. Aşa că s-au hotărât să-şi vândă apartamentul din Călăraşi, automobilul, societatea, au luat vreo şapte geamantane şi au plecat. Au revenit ca să-şi ia cu ei şi părinţii. Acum o duc bine cu toţii peste mări şi ţări. Ar mai fi încă doi fini, Moise şi Matei.

— Bănuiesc că stând singură atâta amar de vreme pentru a se întoarce omul tău din cursele auto ţi-oi fi găsit şi tu vreun gagiu cu care să-l înlocuieşti.

— Cu mâna pe inimă îţi mărturisesc: în patruzeci şi patru de ani de căsnicie nu mi-am înşelat niciodată bărbatul.

— Cum ai putut rezista, draga mea?

— Am ţinut închis totul în sufletul meu. O singură persoană mi-a ghicit frământările interioare.

— O fi fost maică-ta. Are cumva remuşcări?

— Da' de unde! Un preot, care m-a şi îndemnat să mă spovedesc.

— I te-ai destăinuit?

— N-am avut curajul, puterea. În schimb, mi-a dat Dumnezeu marea bucurie atunci când l-am adus pe lume pe fiu-meu, Claudiu. Atunci i-am şi zis bărbatului: „De-aici înainte poţi face ceea ce vei dori, pentru că nu mă voi despărţi de tine nici în ruptul capului. Vreau ca fiul nostru să aibă un tată, pentru că eu nu l-am mai avut de la o anume vârstă a copilăriei şi am suferit enorm din această cauză.

— Şi, ce-a zis?

— Mai nimic. Şi-a văzut de şoferia lui.

— Zău dacă te înţeleg…

— Dumnezeu, atunci când uneşte o femeie cu un bărbat în sfânta taină a cununiei, îi împreunează până la sfârşitul vieţii lor. Nimeni şi nimic nu trebuie să-i despartă. Indiferent dacă unul din ei are oarece defecte. Aşa am gândit. Am procedat ca atare.

— Totuşi, n-ai fost nevoită să evadezi în vreun fel pe alte tărâmuri?

— Ai dreptate. M-am străduit, deseori, să fiu cât mai aproape de oamenii necăjiţi, de săraci. Am fost, însă, totdeauna împotriva celor care fac abuz de alcool, a beţivanilor. Pentru că, am cugetat eu, într-o familie în care se consumă băuturi spirtoase, acolo nu poate să fie linişte, armonie, respect reciproc.

— Dar cu bătrâna, cu maică-ta, cum te mai descurci? Am înţeles că trăieşte încă.

— Este destul de bolnavă. Uneori, când are momente de luciditate, la cei 87 de ani ai săi, zice că nu mai poate să stea pe acest pământ. Mă şi dojeneşte, spunându-mi: „Ce tot îmi dai fel de fel de medicamente? Este un fel de amăgeală pentru mine. A sosit vremea, draga mea, să ne despărţim".

Am să-ţi mărturisesc încă un gând năstruşnic al meu: atunci când mă simt rău cu inima, mă gândesc cu groază că voi părăsi eu acest tărâm, înaintea mamei mele. Ar fi o adevărată nenorocire, deoarece nădejdile ei sunt, totuşi, la mine. Eu sunt toiagul în care se sprijină. De aceea îmi fac zilnic rugăciunea către Domnul Dumnezeu să păstreze

dreapta rânduială ca părinţii să-şi dea sufletul înaintea copiilor lor.

— Am auzit eu bine, sau este doar un zvon răutăcios: te speteşti cu munca, Ioană?

— Este adevărat. Marele păcat pe care îl fac acum este acela că lucrez foarte mult. Inclusiv în zilele de sărbătoare. Poate că ar trebui să mai fac şi eu pauze, să mă duc mai des la biserică, să-i mulţumesc Celui de Sus, în casa Lui, pentru bunătatea cu care m-a înconjurat toată viaţa şi pentru că mă ocroteşte în continuare. Uneori, când mă rog Domnului, parcă îmi este şi ruşine să-i solicit atâta îngăduinţă.

S-au despărţit cu promisiunea să se vadă mai des…

Dar firul vieţii Ioanei s-a derulat destul de lent, după ce s-a măritat.

Vreme îndelungată au căutat o locuinţă. S-au mutat într-o cameră cu chirie, în care se intra direct de afară. Banii pentru plata acelei odăi urmau să fie storşi din pământ, din piatră seacă…

Şoferia era, de fapt, un chin în acele vremuri. Aurelian a pus mâna pe o maşină grea, cu care făcea felurite transporturi. Încet-încet a câştigat încrederea şefilor, care i-au încredinţat un TIR pentru deplasări în străinătate. A urmat trai nineică, nu glumă!

Casa

În Bărăgan, iernile sunt, de regulă, uscate, geroase-geroase. O asemenea iarnă, de crăpau pietrele, a apucat Ioana după ce s-a instalat într-o odăiţă închiriată de la coana Anişoara. Curând avea să afle că era o beţivă notorie în acel cartier. Când voia scandal, coana Anişoara dădea buzna peste Ioana.

— Matale nu ştii să baţi la uşă?

— Întâi şi-ntâi să ştii fetiţo că eu sunt Dumneavoastră, cu D mare. Şi-apoi, de ce să bat la uşă? Nu-i casa mea? o apostrofa pe Ioana-chiriaşa. Ai ceva de băut?

— Apă!

— Aia s-o bei tu cu bărbac'tu.

— Abia reuşim să facem rost de bani ca să-ţi plătim chiria pe amărâta asta de odaie. Acu' mai vrei şi băutură?

— O să vă dau afară, să ştii!

— După câtă minte ai, eşti în stare.

— Ba bine că nu…

Ioana n-a mai suportat şicanele beţivei. S-a dus la Sfatul popular orăşenesc. Acolo a dat ochi cu tovarăşa Veta. Auzise că respectiva tăia şi spânzura când venea vorba de necăjelile unor oameni. A călcat pragul primăriei de câteva ori. De fiecare dată coana Veta îi vâra pe gât câte-o promisiune.

— Aştept să vină pe lume un copil, tovarăşa Veta. Unde să stau cu el?

— Răbdare, fato! Nu eşti singura în oraşul ăsta care cere casă.

În disperare, a început să caute o altă locuinţă. Se săturase de şicanele Anişoarei-beţiva. Agonisise niscaiva parale şi spera să se mute cât mai repede. Cu-chiu-cu-vai a găsit un adăpost. O căsuţă ca vai de ea, în cartierul ţigănesc Cărămidari. Pentru cumpărarea ei a fost nevoită să se împrumute. Oricum, ajunsese la o locuinţă a ei, proprietate.

Necazurile au continuat să o pască. Epuizase orice rezervă pecuniară. Ratele la împrumut era obligată să le plătească fără niciun fel de întârziere. Ioana a fost, în acea perioadă, o femeie care ajunsese să nu mai aibă după ce bea apă.

Un an şi jumătate a vieţuit în cartierul Cărămidari. Numai ea ştie cum…

Ioana crescuse într-o familie de oameni foarte corecţi. Aşa s-a format ca om. Nu i-a plăcut niciodată să creeze situaţii de a fi arătată cu degetul pentru eventuale incorectitudini, pentru vreo gafă care să aducă atingere altora. Convieţuirea în mijlocul acelor oameni hărţuitori, puşi tot timpul pe căpătuială pe de-a moaca, pe hârjoană o împingea treptat-treptat către disperare. Omul ei, şoferul, venea dintr-o cursă, pleca în alta fără să-i pese de propria-i consoartă.

Reuşise, între timp, să se angajeze ca gestionară într-o prăvălie a Cooperaţiei de consum. Lefurile primite le punea deoparte, cu gândul să adune bani pentru a se muta din Cărămidari. A şi dibuit un loc potrivit pe strada Aurora. L-a cumpărat. Era gol! În afară de buruieni, nimic nu era pe el. S-a ivit preocuparea de a face rost de materialele necesare în vederea înălţării unei case. Salariul îl primea chenzinal. La avans cumpăra ciment, sau nisip, sau pietriş, iar la lichidare scândură, sau bile manele, sau var, sau cărămidă… Ori plătea din datoria pe care o avea.

În 1967 a răsuflat, cumva, uşurată. Terminase de înălţat casa.

O bucurie

„Singura mea bucurie a fost atunci când l-am născut pe Claudiu. Am simţit că începeam o viaţă nouă. Cu o mulţime de responsabilităţi, mărturiseşte cu lacrimi în ochi Ioana. Aşa a şi fost. Mi-am ocrotit copilul aşa cum am ştiut eu mai bine, hrănindu-l cu ceea ce am avut în acea grea perioadă.

Venise pe lume un prunc drăguţ, cu părul bălai şi ochii verzi. Viaţa Claudiului a fost, de la cea mai fragedă vârstă, destul de… lineară. Exceptând bolile specifice copilăriei: pojarul, vărsatul, frigurile, amigdalitele…

Claudiu mi-a adus pace în suflet şi pentru că era un copil silitor la învăţătură, în clasele şcolii primare urmându-mi exemplul: premiant! A absolvit, cursurile liceului economic, după care au început… surprizele. Mai exact spus a încercat, la sfârşitul studiilor liceale, admiterea la Academia de Ştiinţe Economice din Bucureşti. Unde nu a intrat din prima încercare.

Pentru mine a fost o lovitură de măciucă primită în moalele capului. M-am şi îmbolnăvit, de ciudă, crezând că totul a luat sfârşit".

Ioana îşi depănă amintirile cu dese poticneli, cu lungi, prelungi oftaturi. Afară plouă câineşte, iar noi doi discutăm într-o cameră destul de răcoroasă, cu mozaic pe jos, cu o fereastră care se tot deschide creând un curent deloc îmbietor.

Nu departe de locul în care stăm la taclale, apele Dunării, prin braţul său Borcea, îşi fac de cap. Au pătruns în Parcul Central al oraşiului, în Parcul Dumbrava, în curtea şi în clădirea fostului acvariu al comunităţii „confiscat" pe nedrept de un „bănuit revoluţionar", au inundat insula de vizavi de oraş, unde vara, plaja nisipoasă, lată de zeci de metri, cheamă la soarele ei fierbinte o mulţime de oameni. Localnici ori turişti. Chiar şi căsuţele construite acolo, se pare fără nicio dezlegare oficială, au intrat la… apă. Circulaţia vapoarelor prin zonă a fost interzisă ca să nu producă valuri. Din când în când apare, totuşi, câte o barjă încăpătoare purtând în cârca ei zeci de mii de tone de nisip excavat de pe fundul bătrânului Danubius.

Ioana îşi continuă şirul amintirilor referitoare la băiatul său drag, Claudiu.

„În vara următoare a încercat admiterea la Facultatea de Tehnologie a Materialelor de Construcţie din Braşov. Abandonase ideea ASE-ului".

Cu multe zile înainte de admitere, Ioana a stat de vorbă cu o familie de oameni în vârstă ce locuia pe aceeaşi stradă cu ea. Uitasem să amintesc faptul că, între timp, a urmat cursurile unei şcoli de infirmiere. pe care le-a absolvit cu succes. A mai făcut şi unul de stenodactilografie. Care nu i-a folosit. Dar a muncit vreo doi ani ca soră medicală la Spitalul judeţean. Se îndrăgostise de acea meserie. A fost obligată s-o abandoneze, însă, din cauza unor neînţelegeri. Ei bine, Ioana a rămas cunoscută în cartier ca „tovarăşa soră". Era solicitată deseori pentru o injecţie, pentru un sfat medical. Aşa se întâmplase şi cu cei doi bătrâni.

Iată-i mărturisirile: „Am ajuns în familia acelor oameni. Nea Gheo avea 87 de ani şi era bolnav de cancer. Era de o luciditate demnă de invidiat. Mi-a zis că în trecută noapte avusese un vis. În care apărea Maica Domnului din icoana aflată pe peretele camerei. Venise şi fiu-meu Claudiu. Omul îi dicta, în vis, lui Claudiu un acatist prin care o ruga pe Fecioara Maria să-l ajute să reuşească la facultate. Adică la TCM Braşov. Bătrânul m-a sfătuit, atunci, să scriu eu acatistul şi să-l duc la biserică. Până la examenul de admitere mai erau 40 de zile. L-am scris. Vreme de 40 de zile am fost mereu în lăcaşul de rugăciune cu acea nevinovată solicitare către Maica Precista. Timpul a trecut. Claudiu a bătut la porţile TCM-ului. Care i s-au deschis. A fost admis. De bucurie, m-am dus la bătrânul canceros şi am recunoscut că, într-adevăr, există Dumnezeu, că mi-a ascultat ruga şi mi-a îndeplinit-o.

Calvar

A urmat calvarul armata. Claudiu nu era de acord cu satisfacerea obligatorie a stagiului militar. Legea era lege. Fără tocmeli! A fost încorporat într-o unitate militară de vânători de munte, tocmai în oraşul Sfântu Gheorghe. Acolo, când avea bilet de voie şi ieşea în oraş, altă necăjeală: nu era ascultat de localnici pentru că nu ştia să vorbească ungureşte. Într-o zi, ducându-se la farmacie să-şi cumpere nişte algocalmin, femeia de la tejghea n-a vrut să-l servească.

— Nem tudom romano! a zis aia.

— Cum naiba nu înţelegi, că doar suntem în România?

— Nem tudom! a repetat femeiuşca trecând nepăsătoare la un alt client.

Nici în cazarmă n-a dus-o prea bine. Claudiu era singurul militar în termen din Regat care făcea armata la acea unitate. Din două în două săptămâni mă duceam cu pachete la el. La colegii din zonă, rudele, prietenii veneau la ei de câte două trei ori pe săptămână.

Mergând cu subunitatea la munci agricole, la scos cartofi într-o gospdărie colectivă sau de stat, nu-mi amintesc bine, Claudiu s-a tăiat la un deget în timp ce desfăcea o conservă ca să mănânce pe câmp. A făcut o infecţie gravă, de care a scăpat destul de greu, fiind pe cale să i se reteze acel deget, deoarece la Spitalul din oraşul Sfântu Gheorghe nu fusese tratat cum se cuvine tocmai pentru că nu ştia vorbi ungureşte.

După satisfacerea stagiului militar, Claudiu s-a prezentat la facultatea de la Braşov. Altă viaţă! Începuse să fumeze, să bea cafele, bere, să lipsească de la cursuri fără niciun motiv.

Într-una din zile m-am pomenit cu băiatul care venise împreună cu un coleg de facultate. Junele era de prin părţile Tulcei. Prieteşug mare între ei. Întrebându-l ce planuri mai avea, mi-a mărturisit că el voia să se retragă de la Facultatea din Braşov şi că urma să dea examen la Marina Comercială din Constanţa. Am crezut că înnebunesc de ciudă. Nu m-am lăsat. A doua zi, dis de dimineaţă am dat fuga la Braşov, la TCM, împreună cu el. Discuţii aprinse, târguieli. Zbucium de mamă. Care a avut, în cele din urmă, efectul scontat de mine. Claudiu a continuat cursurile TCM Braşov, pe care le-a absolvit".

La viaţa ei, care, iată, se apropie de 62 de ani, Ioana a pierdut nu mai puţin de zece sarcini! Ultima a fost şi cea mai dureroasă, nu neapărat din punct de vedere fizic, ci, mai ales, psihic, afectiv. Trei luni şi trei săptămâni a stat în spital împreună cu pruncul ce-şi cerea intrarea în astă lume. O sută şi ceva de zile a fost trup şi suflet cu el pe ăst tărâm. Îl simţea că avea instincte extraordinare. Ajunsese să-l hrănească direct în plăpându-i stomăcel. Cu speranţe mereu întreţinute că merita să-i netezească drumul spre viaţă. Nădejdi suprimate în faşă, însă. La împlinirea vârstei de trei luni şi trei săptămâni, odorul său de care se legase prin mii de fire invizibile, pe care îl înţelegea deja şi care, la rându-i, ajunsese să fie trup şi suflet de cea care îi dăduse viaţă, avea să păşească pe tărâmul celălalt. Decesul micuţului avea să o marcheze pe viaţă.

Aceleaşi simţăminte de neputinţă, de durere fără margini le-a trăit şi la moartea tatălui său Ion Târzianu, pe care îşi dădea seama că nu avea să îl mai vadă în vecii vecilor.

După aceste despărţiri de cei dragi, Ioana simţea în propriul său trup durerile fizice ale astei lumi…

Boli

Pe la vârsta de 26 de ani, Ioana a întâmpinat o primă boleşniţă în trupu-i destul de firav în acea perioadă. S-a prezentat la Spitalul Călăraşi. A luat-o în primire un medic. Acela a sucit-o şi pe-o parte şi pe cealaltă pentru a afla ce se întâmpla cu durerile de burtă pe care Ioana le acuza. I s-a făcut şi o radiografie detaliată. La un moment dat, doctorul Dumitru Ceavin, care o consultase, s-a uitat atent la radiografie. Ce i s-o fi părut lui în neregulă, Ioana nu a avut de unde să ştie. S-a pomenit că doctorul a dat cu stiloul de-a azvârlitelea de nervos ce era.

— Ce-mi făcuşi, Ioană?

— Nu vă fie cu supărare, domnu' doctor, dar ce naiba s-a întâmplat?

— Boala care s-a instalat în trupul tău m-a scos din ţâţâni, fetico!

— Despre ce este vorba, domnu' doctor?

— Te-ai pricopsit cu un ulcer duodenal. Asta este. Trebuie să ai mare grijă de tine, fato! Va fi nevoie să îţi impui un regim alimentar toată viaţa. Sau, te urci pe masa de operaţie şi în câteva ore scapi de necăjeală.

Pentru moment, Ioana s-a resemnat. Gândurile i se învălmşeau în jurul tuturor traumelor prin care trecuse deja. Dorindu-şi încă un copil, prin 1968 a rămas însărcinată. Cu speranţe… Doar atât! Pentru că n-a fost să fie. Unul după altul, avorturile s-au repetat până în 1978. Eforturi matrimoniale zadarnice, dureroase, traumatizante. A trecut prin repetate şi îndelungi hemoragii, prin căderi de tensiune însoţite de tot atâtea transfuzii de sânge pentru a i se prelungi viaţa.

Se ataşase, într-un fel de medicul Dumitru Ceavin, sub a cărei aripă proteguitoare a rezistat din punct de vedere fizic. Necazul mare era că Ioana venea, încă din copilărie, cu o deteriorare a coloanei vertebrale.

Peste ani, când s-a apucat să-şi înalţe casa de pe strada Aurora, a fost obligată să ridice tone de pământ, de cărămizi, de betoane pentru a-şi rostui locuinţa.

Probabil că şi din acele munci epuizante, pe la 33 de ani s-a ivit altă năpastă: cardiopatia ischemică. A dat fuga peste munţi, la doctorul Puşcaş, la Şimleul Silvaniei, renumit în acea vreme ca mare tămăduitor.

De acolo, pe la Oradea, Arad, Timişoara. Din clinică în clinică, fără prea strălucite rezultate. Gradul de epuizare ajunsese la maximum. Cădea de-a-n picioarele, nu alta. La Hotelul „Continental" din Timişoara, chiar i s-a întâmplat să se prăvălească tam-nisam. Găsise o cameră tocmai la etajul al zecelea, unde i se aducea mâncarea la pat.

Ioana îşi reaminteşte printre lacrimi: „De la Timişoara am revenit în Bucureşti. Acolo am solicitat să mi se facă o electrocardiogramă.

— Dumneata ai complicaţii la inimă! m-a anunţat medicul specialist.

L-a invitat în cabinet pe soţul meu căruia i-a spus:

— Soţia dumitale este destul de tânără. Cu boala ei de inimă trebuie menajată. Nu are voie să facă niciun fel de efort fizic. Să ridice covoare, ori să se chinuiască la ştergerea geamurilor.

— Am înţeles, domnu' doctor.

— Boala de inimă nu-i o glumă, omule. Ai grijă de doamnă-ta!

Au urmat promisiuni deşarte, deoarece soţul meu era plecat dinţ ară tot timpul, în curse peste graniţe. Aşa că greul gospodăriei tot eu am fost obligată să îl suport".

Cam în acea perioadă, Ioana a mai făcut o încercare să aducă pe lume încă un copil. Care a şi venit. Auraş îi zicea. Nici acel prunc, însă, n-a avut prea multe zile. A fost obligată să se interneze cu el la un spital de specialitate din Bucureşti. Medicii de acolo au făcut tot ceea ce era omeneşte posibil ca să îl ţină în viaţă, dar n-au reuşit.

În vremea aceea, soţul Ioanei era plecat într-o cursă dificilă, tocmai în Germania. Deplasarea ar fi trebuit să dureze circa 15 zile. A fost prelungită, însă, o lună întreagă. Atunci când s-a înapoiat în ţară, Auraş se stinsese din viaţă de circa două săptămâni.

Ioana îşi deapănă în continuare gândurile: „Am fost forţată de împrejurări să fac totul singură. Să-mi înmormântez copilul, să-i fac pomenile ce se cuveneau. Timp de doi ani m-am dus la mormântul care îl înghiţise pe Auraş zi de zi. Ajunsesem să plâng din te miri ce. Nu mai distingeam lucrurile cu claritate, aşa că am fost nevoită să-mi fac rost de ochelari, pe care nu i-am mai abandonat de atunci încoace. La acel

început de miopie s-au mai adăugat reumatismul, artroza, aşa că bolile mele s-au înmulţit. Dar n-am cedat, rugându-l încontinuu pe Domnul Dumnezeu să mă ajute să pot depăşi greutăţile ăstei vieţi. Rugile mi-au fost ascultate".

Ioana le-a trecut pe cele fizice, ca şi pe cele psihice.

În toată perioada în care soţul ei făcea curse cu TIR-ul (Transporturi Internaţionale Rutiere) a fost anchetată de organele Securităţii. Chiar şi când se ducea la piaţă era urmărită. Veneau oameni de la firma „Ochii şi timpanul" acasă, cotrobăiau prin camere, prin frigider, după care plecau cu buza umflată că nu aveau ce să găsească.

La unul din acele controale, Ioana s-a opus.

— Aveţi ordinul Procuraturii la dumneavoastră ca să-mi violaţi domiciliul? a întrebat ea.

— Nu. Dacă te opui controlului, mergi cu noi la sediu.

— Haideţi…

Au plecat spre Securitate. După câţiva paşi, Ioana s-a oprit. Securiştii care veneau în urma ei s-au apropiat.

— Ce s-a întâmplat, cucoană?

— Sunt de acord să-mi faceţi încă o percheziţie, dar să şi încheiaţi un proces-verbal în care să fie notate constatările dumneavoastră.

— De acord!

— Ce vă interesează? Ce căutaţi cu atâta insistenţă?

— Avem o sesizare că în casa dumneavoastră de pe strada Aurora există două baxuri de ţigări Kent, precum şi alte lucruri aduse clandestin din străinătate.

— Aha! Despre aşa ceva este vorba! Haideţi înapoi acasă. Veţi găsi, vă spun eu, un pachet cu ţigări Kent început, lăsat de soţul meu.

S-au întors. Au cotrobăit peste tot. N-aveau ce să găsească. Aşa că au fost de acord să încheie procesul-verbal de constatare.

— Am şi eu o rugăminte la dumneavoastră, le-a zis Ioana.

— Spuneţi…

— Este a zecea oară de când îmi călcaţi casa fără să găsiţi nimic. Aţi putea să-mi spuneţi şi mie numele omului care umblă cu lingura de mâncat căcat? Care face asemenea sesizări? Mă îmbolnăviţi de nervi, domnilor.

A fost o întrebare rămasă fără răspuns. „Vizitele" securiştilor i-au mai adăugat Ioanei, pe răbojul suferinţelor, încă una: stresul.

Începutul afacerilor

Din perioada în care Ioana muncea în cooperaţie, ca gestionar-vânzător i-a trecut prin cap ideea că ar fi fost bine să facă o negustoreală proprie. Simţea chemarea către asemenea îndeletnicire.

Prin luna noiembrie 1989, Ioana se afla la fiul său, Claudiu, la Braşov. Făcându-i ordine prin camera de student la TCM a dat peste postul de Radio Europa Liberă. Pe acea vreme bruiat de către autorităţi pentru a nu fi ascultat de români. După terminarea emisiunii l-a abordat pe Claudiu:

— Băiete, ţine minte nişte vorbe: la anul pe vremea asta voi avea firma mea particulară.

— Vorbeşti… vorbe, mamă.

— Vom trăi şi vom vedea.

Fiul său a izbucnit în hohote de râs.

— Cum vei face asta, mămico?

— Curând vor veni şi peste noi alte vremuri, măi copile. Ca în Ungaria, Polonia, Cehoslovacia… Ascultă la mine: către sfârşitul anului viitor voi avea prăvălia mea.

Claudiu era în anul al patrulea de facultate. Mai avea puţin până la absolvirea cursurilor.

În apropierea Crăciunului a mers în vacanţă la Călăraşi. Maică-sa era în fundul curţii cu vecinul care o ajuta să „mărunţească" porcul. La un moment dat şi-a auzit băiatul strigând în gura mare.

— A căzut Ceauşescu! Ura!

— De unde ai aflat?

— Ascultă radioul! Eu dau o fugă până la Palat, la Prefectură. Se simt mişcări deosebite în oraş.

— Bine, Claudiule. Ai grijă de tine!

A înfulecat în fugă ceva şi ţâşt spre centrul oraşului. Care era în mare fierbere. Coloane de oameni veneau de la Combinatul Siderurgic. S-a strecurat printre manifestanţi. Toată ziua a fost plecat. Abia spre miez de noapte a venit acasă cu o banderolă tricoloră prinsă pe mână şi cu stegul României găurit la mijloc, unde fusese stema Republicii Socialiste.

— Ai avut dreptate, mamă dragă, în noiembrie, când ai fost la mine la Braşov. Gata cu Ceauşeştii. S-a sfârşit cu teroarea. De-acu' o

să-ţi poţi face propria afacere.

În 1990, Ioana chiar a reuşit să încropească o mică afacere în imobilul cumpărat „La Frână", situat lângă bariera de cale ferată ce duce spre Prefabricate şi Fabrica de Celuloză şi Hârtie. Pe şoseaua dinspre comuna Modelu. De atunci au început grijile cu propriul comerţ. „Jugul" acestuia atârnă cam 18 ore din 24 posibile. Din zori şi până în târziul nopţii, fără pauze ori concedii de odihnă.

Afacerile Ioanei s-au dezvoltat de la un an la altul. Lângă comerţul de prăvălie cu produse alimentare l-a extins pe cel cu produse industriale, cu materiale de construcţii, de transport mărfuri, un bar... A găsit un nume care i-a plăcut pentru societate: „Carusso". Dacă nu curge, pică. Acesta i-a fost ţelul de întreprinzător particular.

I-au picat parale destule. Cu toate că a aplicat un obicei cam păgubos într-un anume fel: vinde multă marfă în veresie ori în rate. Datornicii firmei „Carusso" au acumulat, în ultima vreme, debite ce depăşesc zeci de milioane de lei. Dar, Ioana s-a luat după vorba românului: „Câştigi sau pierzi, negustor te numeşti!"

Cu timpul a reuşit să angajeze, pe diferite posturi, oameni tineri, pe care şi i-a apropiat în felul ei. Moise şi Marian, bunăoară, lucrează la firmă din primele săptămâni de activitate a acesteia. Pe amândoi şi i-a făcut fini, cununându-i.

Din rezervele bugetare ce s-au acumulat, Ioana a reuşit să-şi înalţe în apropierea firmei „Carusso", o vilă de toată frumuseţea. S-a mutat în ea împreună cu soţul, pensionat înainte de vreme. Respectiva clădire a ţâşnit ca din pământ numai şi numai prin ideile ingenioase ale Ioanei, fără vreun ajutor venit din partea proiectanţilor. Ca replică la respectiva locuinţă, pe un teren alăturat, gard în gard cum se zice, a mai ridicat o casă încăpătoare, o vilă cu toate utilităţile necesare. Ioana are de gând ca în această nouă casă să locuiască familia fiului său, Claudiu, cu cele trei odrasle ale sale.

Printr-o vrere a naturii, unul din cei doi fini seamănă atât de mult cu Ioana încât oamenii care nu cunosc adevărul îl consideră fiul ei. Pentru a întări această afirmaţie, Ioana aminteşte o întâmplare petrecută cu un prea mulţi ani în urmă:

„Într-o zi, finului meu Marian i s-a făcut rău. A venit în magazin şi s-a aşezat pe canapea. Eu fiind foarte ocupată cu clienţii de la acea oră nu l-am băgat în seamă. Mi-am aruncat privirea, într-o doară, spre locul unde se aciuiase. Marian arăta îngrozitor. I-am zis lui Claudiu să-l

ducă imediat la spital. Norocul lui a fost că s-a nimerit să fie de serviciu la acea oră doctoriţa Mariana Chiru, un medic specialist de marcă. Până când Claudiu m-a luat şi pe mine de-acasă ca să ajung la spital cu buletinul finului meu, acesta fusese deja operat de apendicită acută.

Dând cu ochii de doctoriţa Mariana Chiru, aceasta mi-a spus:

— Ai adus băiatul la timp, mămico! Nu ore, ci minute dacă mai întârziaţi, puteau să-i fie fatale.

— Să ştiţi, doamna doctor, că Marian nu este băiatul meu, ci numai angajat al firmei pe care o am.

Medicul s-a oprit, a făcut o pauză, după care m-a întrebat foarte serios:

— Chiar nu este fiul dumneavoastră? Mă mir pentru că semănaţi atât de mult…

— Ce naiba, doamna doctor, chiar să nu mai ştiu dacă-i copilul meu sau al alteia?

— Să fiţi sănătoşi! Bine că a avut cine să se îngrijească de el, că zău era pe ducă…

A urmat apoi o discuţie la telefon cu mama lui Marian. Muncea la Fabrica de Confecţii. I-am spus că voi sta la căpătâiul lui toată noaptea. Plângând, mi-a reproşat:

— Eu sunt mama lui Marian, doamna Ioana, nu dumneavoastră!

N-am avut încotro, a trebuit să recunosc adevărul. Am stat lângă finul proaspăt operat până pe la ora unu din noapte. M-am retras apoi spre casă pentru a profita de câteva ore de odihnă. Aveam programate, pentru a doua zi, o mulţime de treburi la firmă”.

Ioana face o pauză pentru a-şi reîmprospăta amintirile, după care continuă:

„Chiar şi pe finul Moise am avut ocazia să-l sprijin în momentele grele ale vieţii lui. Se căsătorise cu o fătucă ce s-a dovedit cam… rea de muscă. I-a fost necredincioasă. Motiv pentru care au ajuns la divorţ. S-au despărţit, iar Moise ajunsese pe drumuri. Din acele momente am devenit a doua lui mamă. I-am făcut rost de un spaţiu pentru a locui. Între timp, Moise a cunoscut o altă fată care i s-a părut a fi potrivită pentru el. A cerut-o de nevastă. Nu aveau unde locui, aşa că le-am oferit o bucată de pământ în propria curte, unde şi-au construit casa în care sunt şi acum, bine mersi. Iar ca să fie tacâmul complet, nu peste multă vreme i-am şi cununat.

Gabriela este o altă angajată de-a mea încă de la vârsta de numai

18 ani. Terminase liceul comercial, dar nu avea loc de muncă. Era destul de sfioasă şi se pierdea repede cu firea. Gabi, aşa cum ne-am obişnuit să-i zicem, munceşte la firmă de vreo zece ani. A devenit o fată foarte apropiată casei, i-a dispărut timiditatea, este harnică, descurcăreaţă, permanent în priză când este vorba de interesele societăţii.

Printre ceilalţi angajaţi de nădejde este şi Cati. Ea s-a format ca un adevărat om al cifrelor. Este descurcăreaţă, nevoie mare! Explodează ca o dinamită când descoperă vreo neregulă şi nu admite cu niciun chip să fie încălcate regulile contabilităţii. Cati duce de-adevăratelea în spate greul societăţii „Carusso" din punct de vedere contabilicesc, de bună seamă.

Mari, vânzătoare în magazinul alimentar de la firmă, este o fată blândă, prietenoasă cu toţi clienţii ce calcă pragul unităţii servită de ea. Mari este, de fapt, spiţă din încrengătura neamului meu, fiindu-mi nepoată.

Acelaşi grad de rudenie îl are şi nepotul Sucă. Este şofer. Când se află la volanul unui autocamion, indiferent de mărimea lui, Sucă este în culmea fericirii. Îi place, în egală măsură, să şi meşterească la maşini, demontându-le şi montându-le cu o dexteritate de… invidiat. Pe cele mai vechi, bineînţeles, pentru că la cele noi nu are de ce să umble. Sucă manevrează volanul cu o pricepere demnă de toată lauda. Se descurcă pe orice tip de maşină, având curajul să facă şi cascadorie".

Printre angajaţii care s-au perindat pe la firma Ioanei s-au aflat şi destui nepricepuţi, răuvoitori, chiar hoţomani.

„A ţine o societate în spate nu este deloc uşor, continuă Ioana. Ai de-a face cu diverse caractere de oameni, cu niveluri de pregătire diferite. La o firmă de comerţ cu amănuntul, mai ales, se mişcă mult bănet. Iar cum banii sunt „ochii dracului", tentează. De-a lungul anilor am avut parte de nenumărate furtişaguri. La aceste necăjeli s-au adăugat datoriile pe care le fac oamenii din cartier, mai ales. Negustorul care dă marfă pe veresie riscă enorm. De multe ori sunt obligată să merg din casă în casă pentru a-mi recupera o parte din sumele datorate de unii-alţii. S-a întâmplat să am parte şi de adevărate „tunuri" în gestiune. A fost cazul unei facturi cu o valoare de optzeci de milioane de lei, sumă pe care nu am mai recuperat-o nici astăzi deoarece clientul a dat faliment. Sunt destui oameni care uită să-şi achite datorii de câte patru-cinci milioane de lei. Unora dintre ei nu am

ce să le fac.

Ultima mare pagubă care mi-a dezechilibrat destul de rău bugetul a fost incendiul ce mi-a distrus un autotren nou-nouţ, un „Mercedes" de 24 de tone pentru care plătisem aproximativ două miliarde lei. Banii îi procurasem prin vânzarea a trei combine agricole autopropulsate, maşini care fuseseră folosite la strângerea recoltei de pe multe sute de hectare, dar contravaloarea lucrărilor nu mi-a fost achitată. Aşa că l-am chemat în judecată pe cel care le închiriase, am câştigat procesul, dar banii nu i-am recuperat nici în ziua de astăzi pentru că, vezi Doamne, dăduse faliment.

Aşa că pagubele se ţin lanţ în ultima perioadă. Am tot sperat ca ele să ia sfârşit. Da' de unde! Am impresia că ele s-au dezlănţuit precum apele Dunării care au măturat din calea lor în această primăvară zeci de mii de gospodării.

Colac peste pupăză, nici dările către stat nu sunt de neglijat. Fiecare guvern care a venit la putere după 1990 a mai adăugat câte un bir pe spinarea firmelor, ca şi a cetăţenilor. Aşa că nu am încotro şi mă conformez regulilor generale din societate. Şi dă-i şi luptă, neicuşorule, vorba lui Ion Luca Caragiale. Adevărul este că eu lupt continuu. Singura mea alinare este munca. Nu fumez, nu beau, nu pierd timpul cu cafeleala. Simt o vigoare în mine. Aşa că nu vreau să mă dau bătută. Nu am de gând, ca alţii, să fac umbră pământului degeaba!

Eu aşa am fost învăţată încă din copilărie: în viaţă, dacă nu muncesc, nu merită să trăiesc. Omul trebuie să muncească pentru a trăi, nu să trăiască pentru a se ghiftui.

În societatea pe care o am au fost puţini oameni care au rezistat de la început şi până în prezent. Strădaniile mele au fost de a le asigura tuturor celor care au vrut un loc de muncă un salariu onorabil, negociat.

Destul de puţine persoane ştiu că în 1990 am plecat la drum cu foarte puţini bani. Deseori am apelat la împrumuturi bancare, solicitând sume pe care numai eu ştiu cum am reuşit să le restitui. Am fost propria mea sclavă.

Munca şi disciplina severă pe care le-am moştenit din familie mi-au călăuzit întotdeauna paşii. Dacă Dumnezeu ar fi hotărât ca eu să fiu bărbat, mi-ar fi plăcut să lucrez în armată, ca să pot pune în valoare într-un alt mod calităţile mele. Deşi, trebuie să recunosc, munca m-a şi îmbătrânit cam repede, cred eu.

Stau noaptea, uneori, şi cuget în sinea mea: cum or fi putând alţii să treacă prin viaţă fără să facă nimic pe acest pământ? Personal mă rog lui Dumnezeu să mă ierte dacă greşesc în ceea ce fac.

Eu am crezut întotdeauna în Dumnezeu. Probabil că această credinţă sinceră, continuă, care vine din copilărie şi nu a încetat niciodată, m-a ajutat în viaţă.

Datorită muncii continui am fost nu o dată bârfită, invidiată, unii spunându-mi în faţă ceea ce gândeau, de rău, despre munca mea.

Adevărul este că eu m-am gândit permanent la cei oropsiţi din jurul meu ajuntându-i cum m-am priceput ca să le meargă bine în viaţă. Sinceră să fiu, parcă aş fi avut două vieţi. Am tot aşteptat să o trăiesc pe cea de a doua. Dar… astea par poveşti de adormit copiii. Mă trezesc brusc la realitate şi îmi pare tare rău că faptul este consumat".

Afacerile cu păsări i s-au părut Ioanei că ar putea fi rentabile. A şi testat piaţa într-un fel. Când să încheie un contract mai consistent, prin ţară a început să bântuie spaima aviarei. Vânzările cărnii de pasăre scădeau de la o zi la alta. Motiv pentru care nu şi-a luat avânt, dar s-a interesat îndeaproape de acea gripă aviară. Cele mai credibile informaţii le-a aflat de la doctorul docent în ştiinţe virusologice Mircea Ciuhrii. Nu de la el direct, ci dintr-un interviu pe care reputatul om de ştiinţă român îl acordase prestigioasei reviste Formula AS pe care o scoate scriitoarea Sânziana Pop.

În acea publicaţie, doctorul Mircea Ciuhrii afirma că toată viaţa dumisale a studiat legitaţiile dezvoltării epizootiilor virale. Afirma doctorul Ciuhrii că virusul aviar nu fusese adus în România nici de către păsările migratoare, nici din ţările vecine ţării noastre. Acesta s-a aflat în teritoriul românesc. Mai spunea doctorul Mircea Ciuhrii că a face afirmaţia că ar fi murit un om din cauza gripei aviare era ceva total neştiinţific. Că autorităţile ar fi procedat greşit atunci când au dispus să se distrugă toate păsările din localităţile în care fusese semnalată prezenţa virusului.

Preciza acelaşi om de ştiinţă care îşi desfăşoară activitatea în domeniul virusologiei că cercetările de până acum sugerau că viruşii nu trec de la o specie de animale la alta, ca să nu mai vorbim despre ideea hazardată că s-ar putea transmite la om. Acest lucru nu fusese dovedit niciodată şi ar fi aproape imposibil. Doctorul sugera că normal ar fi fost să se fi izolat păsările bolnave de cele sănătoase şi să fie lăsate să moară singure.

Făcând referire la cauzele care au condus la acele măsuri extreme de la noi din ţară, distrugerea totală a păsăretului din zonele bănuite a fi fost atinse de gripa aviară, doctorul docent în virusologie Mircea Ciuhrii afirma că mai mult ca sigur la mijloc s-au aflat interese de comercializare prin forţă a produselor farmaceutice a căror eficienţă este îndoielnică. Depozitele producătorilor occidentali de vaccinuri împotriva gripei aviare deveniseră, la un moment dat, doldora. Ele stăteau nefolosite şi s-ar fi putut transforma în uriaşe pierderi financiare. Dar că s-au găsit nişte români prostănaci, cărora li s-au impus, prin felurite mişmaşuri, obligativitatea de a le cumpăra pe bani grei ca să li se golească depozitele. După cum bine se ştie, a fost creată o adevărată psihoză aviară.

Mai mult decât atât. Doctorul Mircea Ciuhrii a propus, în urmă cu câţiva ani, Institutului Cantacuzino un program de cercetare chiar pe gripa aviară! Dar, afirma omul de ştiinţă, nu a fost luat în consideraţie de nimeni.

În finalul articolului, specialistul în virusologie preciza că această psihoză a gripei aviare a fost creată de o mafie internaţională a medicamentelor, foarte bine organizată şi susţinută. În calitatea sa de cercetător, care o viaţă întreagă a stat cu mâinile în virusuri, care a creat şi modificat virusuri, susţinea cu tărie: GRIPA AVIARĂ NU SE IA LA OM.

Aflând aceste păreri autorizate, Ioana s-a dumirit. Comerţul cu carne de pasăre ar fi meritat să-l încerce. Dar o bună bucată de timp, datorită unei intense campanii mediatice, oamenii s-au cam abţinut să cumpere carne de pasăre. Aşa că, pentru moment, s-au potolit şi intenţiile Ioanei.

Soţul

Aşa cum am amintit undeva, Ioana nu trecuse pragul vârstei majoratului atunci când a fost obligată să se căsătorească.

În primii ani, căsnicia cu Aurelian a mers destul de bine. Era tânără, se simţea iubită. Din momentele în care soţul a început să călărească autotrenurile pe care le ducea în străinătate şi-napoi, căsnicia Ioanei a alunecat către unele neînţelegeri.

„Destul de puţine zile senine, drăgăstoase mi-am petrecut alături şi împreună cu Aurelian. Cum se ivea un transport mai greu,

soţul meu era băgat în seamă. Zăbovea şi câte o lună întreagă într-o asemenea cursă Pe-atunci el îmi zicea Cleopatra.

— Aibi răbdare, iubito! Când mă voi înapoia, o vom face lată. Şi-apoi, să nu uiţi că trebuie să mă aştepţi până la sfârşitu vieţii. Ăsta-i rostul nevestelor.

Aşa era. Aşteptările acelea, destul de dese şi prelungite începeau să-mi toace nervii. Destul de târziu mi-am dat seama că viaţa este frumoasă atunci când eşti tânăr, iar partenerul, perechea ta te iubeşte. În acele momente, toate greutăţile, toate obstacolele ivite pot fi ignorate, uşor de trecut.

Acum 20 – 30 de ani, lucrurile mi se păreau a fi în totalitate roz-bombon. La fiecare plecare a soţului în cursele externe, aşteptările erau lungi, plictisitoare. Număram zilele, ceasurile, minutele până la revederile noastre. Eram atunci decisă să aştept până la sfârşitul vieţii. În momentul când revenea acasă urmau, de regulă, două-trei zile de fericire. Îi mulţumeam lui Dumnezeu pentru că îl ajuta să umble prin cele ţări străine şi să se întoarcă sănătos în ţară, la Călăraşi. Întotdeauna m-am mulţumit cu puţin atunci când îl ştiam alături de mine.

Ca orice femeie tânără, doream din tot sufletul să am şi eu, să port o bijuterie de aur. Cum în acea perioadă era aproape imposibil, m-am resemnat o vreme. Dar când am adunat câţiva gologani în plus am cumpărat de la o persoană din oraş un inel şi un lănţişor de aur. Gestul meu a fost bătător la ochi. Am fost chemată la miliţie ca să spun de unde am procurat obiectele. Eram anchetată de un maior Grecu. Sâcâită permanent, cu sula-n coastă. În cele din urmă am fost obligată să renunţ la bijuteriile acelea. Mi s-au confiscat. M-am lecuit să mai cumpăr, ocazional, aşa ceva.

Din străfundurile memoriei „ţâşnesc", totuşi, amintirile plăcute, clipele de fericire. Între ele se află şi revenirea lui Aurelian din prima sa cursă internaţională. Venea din Siria. Nu ştiam cu precizie când avea să ajungă acasă pentru că nu aveam mijloace de comunicare directe, mai exact telefonul fără fir de astăzi. Într-o dimineaţă mă sculasem mai devreme, „cu noaptea-n cap" cum se zice. Trebăluiam prin curte, când la poarta casei a oprit TIR-ul condus de Aurelian. Nu ştiam ce să fac de bucurie. Soţul a scos din bagajul pe care-l dăduse jos din maşină o grămadă de bijuterii – inele, brăţări, lănţişoare, cruciuliţe din aur. Chiar şi astăzi mai port la gât asemenea podoabe.

Tot în vremea aceea erau la modă cojoacele din blană naturală, nu cele artificiale importate din China. Deşi era luna martie, m-am gătit cu cojocelul adus de soţul meu şi am insistat să mergem în oraş, să mă vadă lumea. Aurelian era destul de obosit pentru că abia sosise dintr-o cursă lungă, obositoare. În cele din urmă a acceptat să mergem împreună la plimbare. Primisem atunci cel mai de preţ, după a mea părere, cadou din viaţa mea. Ne-am luat de mână şi am plecat către centrul urbei. Fericire pe capul meu, de nedescris!

Mă gândesc acum, cu nostalgie, că toate revenirile din cursele internaţionale ale soţului erau pentru mine tot atâtea ocazii de sărbătoare, de bucurii depline. Odată, de Sfintele Paşti, făcusem o mulţime de pregătiri deoarece ştiam că trebuia ca Aurelian să revină de la drum. N-a fost, însă, chiar aşa cum plănuisem, deoarece nu s-a întors în noaptea învierii Domnului. Dimineaţa am ciocnit câte un ou cu băiatul meu, Claudiu. L-am pus deoparte şi am izbucnit în plâns de necaz. După-amiază, surpriză! La poarta casei oprise un taximetru cu număr de Bucureşti, din care a coborât soţul. Nu vă pot descrie bucuria ce mă cuprinsese în acele clipe!

Aşteptam asemenea momente la sfârşitul fiecărei curse pe care o făcea Aurelian. La o lună o dată sau chiar mai rar. Atunci făceam curtenie generală, pregăteam fel şi fel de mâncăruri din Cartea de bucate, multe dintre ele pe care nu le mai încercasem niciodată. Numai cu scopul ca revederea noastră să fie cât mai plăcută. Venea, uneori, în miez de noapte, frânt de oboseală. Îi pregăteam baia, apoi urma masa în doi, când ne împărtăşeam unul altuia toate cele întâmplate în lunga perioadă a despărţirii noastre.

Destul de rar am avut parte şi de concedii împreună, dar şi atunci se găsea câte ceva care să umple spaţiul acela atât de dorit, de râvnit.

Dar, în întregul ei, căsătoria noastră a avut mult de suferit. Patruzeci de ani de mariaj împreună cu Aurelian s-au scurs, îmi face impresia, mult prea repede.

Viaţa soţului a fost umplută cu acea iubire de maşini, de meseria de conducător auto. Ultima sa cursă a făcut-o în Germania. A condus un TIR vreo trei sau patru zile, fără să se vaiete de oboseală. La viaţa lui, o deplasare cu maşina pe arterele rutiere ale Europei sau ale altui continent însemnau patru-cinci mii de kilometri. Nici n-aş putea estima cam câte zeci ori sute de mii de kilometri a parcurs în viaţa lui

de şofer.

Sfârşitului calvarului meu, din acest punct de vedere, avea să i se pună capăt, speram, prin 1994, când Aurelian a ieşit, anticipat, la pensie, la vârsta de 55 de ani.

Impresia mea este că soţul suferă enorm datorită faptului că nu mai şofează. Tragerea lui pe… dreapta, bănuiam eu, ar fi trebuit să ducă la o apropiere dintre noi, la reîmprospătarea relaţiilor noastre. Se vede treaba că intrarea pe tapet a bătrâneţii a zădărnicit această iluzie. Într-un anumit fel, îi înţeleg zbaterile interioare, situaţia lui de a intra pe un făgaş de inactivitate. Lepădarea de practicarea unei munci preabine cunoscută şi atât de îndelung efectuată".

Are dreptate Ioana. În anii juneţii mele mă obişnuisem să fiu, zilnic, pe un aerodrom sau altul, într-una din şcolile de pilotaj ale ţării. Dragostea mea, la acea vârstă, era zborul. Chiar dacă în majoritatea zilelor se repetau aceleaşi teme, în aceleaşi spaţii atmosferice şi teritoriale.

Pe tizul meu îl cam înţeleg pentru că am participat şi eu la o asemenea cursă internaţională. Am avut şi eu parte de popasuri prin parcări diverse, în câmp deschis ori prin apropierea unor aşezări umane. Am fost martorul zbaterilor unui om de la volanul autotrenului purtător de mărfuri, ca şi prin hăţişurile unor depozite unde ele trebuiau să ajungă. Dar, umbrele ce se profilau în acele momente, uneori neplăcute, erau estompate, eliminate, chiar feeric luminate atunci când autotrenul se strecura pe artere rutiere mai mult sau mai puţin cunoscute, oferind privirii peisaje de basm ori de groază, cu frumuseţi inimaginabile sau cu abisuri cutremurătoare.

Fraţii

Ioana a avut parte de patru surori şi un frate. Toţi au ajuns pe la casele lor, cu copiii pe care i-au zămislit.

Cea mai mare dintre ei este Voica.

„Încă de tânără, Voica a avut aplecare către biserică – îmi spune Ioana. După câte ştiu eu, a respectat toate posturile existente în calendarul ortodox. Ea a devenit cu adevărat un stâlp al bisericii. Chiar şi cântă în corul acesteia".

După câteva întrevederi cu doamna Voica, aceasta şi-a dat drumul amintirilor:

— Cu toate că aveam cisternă în curte, apa o aduceam zi de zi, din Borcea care curgea pe la marginea satului. Purtam pe umeri acea cobiliţă de care atârnau câte două găleţi. Mă deşelau, nu alta!

— De ce nu foloseaţi apa din cisterna din curte?

— Destul de rar apelam la acea sursă. Apa curgătoare mi se părea destul de limpede, curată. Lăsam găleţile jos, aşteptam câteva minute până când se limpezea apa, după care o foloseam.

— Aflaţi, doamna Voica, de la mine, că şi bunicii mei, care locuiau în fosta comună ialomiţeană Chioara, practicau aceeaşi metodă.

— Adică?

— Aveau casa chiar pe malul Ialomiţei. Când mă duceam în vacanţă la Chioara, luam şi eu o găleată în mână, ieşeam prin fundul grădinii, coboram câţiva metri şi luam apă din Ialomiţa. Nu o lăsam să se limpezească mai mult de vreo zece minute, după care ne potoleam setea cu acea apă de râu. Sau punea mama-mare (bunica) să facă o ciorbă, o tocăniţă cu apă din Ialomiţa. Uneori ne şi scăldam în acelaşi loc.

— Pe unde este comuna Chioara?

— Nu mai este. Se afla undeva pe lângă Ţăndărei. Inundaţiile din 1970 au distrus toate casele din Chioara, Sf. Vasile, Bobu, Piua Petrii… Au fost şterse de pe faţa pământului acele aşezări omeneşti.

— Păcat! Îmi daţi voie să continui şirul povestirii familiei mele?

— Vă ascult!

— Tatăl meu, Ion Târzianu, cizmarul din Satnoeni, avea cam cinci hectare de pământ. Venise şi maică-mea cu vreo şapte. După un timp, şi-au deschis o mică prăvălie. În ea vindea şi maică-mea. Acolo au apucat-o jiunghiurile naşterii Ioanei. Probabil că, spiritul negustoresc i s-a transmis încă din… pântecele mamei noastre.

Autorităţile vremii l-au declarat chiabur pe taică-meu. Începuse colectivizarea agriculturii. Odată cu ea s-au dezlănţuit şi percheziţiile. Întreaga recoltă de grâu, porumb, floarea-soarelui, mei, orz, ovăz trebuia să se dea statului. Se înfiinţaseră cotele obligatorii. Se făcea recoltă sau nu, apărea obligaţia să se dea… cota. O vreme, până l-au arestat pe tata, veneau zilnic să ne percheziţioneze casa.

Norocul meu a fost că la împlinirea vârstei de douăzeci şi unu de ani m-am măritat cu Costel. Pe vremea aceea era croitor. Ne-am mutat la Călăraşi.

Vă mărturisesc acum, când am trecut de şaptezeci de ani, că am dus-o bine cu Costel. Nu m-a lăsat să muncesc pe nicăieri. El a fost cel care a adus banul în casă toată viaţa. Când nu a mai mers cu acul şi aţa, s-a angajat gardian, apoi recepţioner la hotel, pompier pe la Confecţia. Cel mai bine ne-am descurcat atunci când a lăsat totul deoparte şi s-a apucat de creşterea albinelor. Cu stupăritul se ocupă şi acum. Ne descurcăm, la anii bătrâneţii.

Din căsnicia noastră a rezultat Doina, care a muncit o vreme la fostul Combinat Siderurgic. În urma restructurărilor masive a fost obligată să caute alt serviciu şi s-a angajat la Fabrica de Confecţii. Soţul ei a decedat. Doina a născut un copil, pe Mihai, care a terminat Liceul Teologic din Slobozia. N-a continuat mai departe. I s-a părut lui că nu va putea suporta viaţa de preot. Până când Mihai şi-a luat zborul în viaţă, Costel împreună cu mine am avut grijă de el, să nu-i lipsească nimic. Acum este prin Bucureşti, pe la o societate de televiziune prin cablu.

Aş vrea să precizez că sprijinul surioarei mele, Ioana, ne-a fost întotdeauna de un real folos. Foarte binevenit l-am simţit mai ales la moartea ginerelui nostru, când Ioana şi Aurelian au suportat aproape toate cheltuielile impuse de acea nenorocire.

Fratele Ioanei, Nelu, era un om bisericos. S-a zbătut cu o mulţime de necazuri, dar n-a dat înapoi niciodată. „A fost, zice Ioana, un bărbat foarte frumos. Era înalt şi bine făcut din toate punctele de vedere. Discutam împreună toate planurile noastre. Numai că, la vârsta de 64 de ani l-a luat Dumnezeu. O boală de inimă l-a băgat în spital. S-a chinuit vreme de şase luni de zile. Era când acasă, când la Spitalul Fundeni. În cele din urmă a fost răpus de boală. Atunci am simţit că parcă s-a rupt ceva din mine, aşa de rău mi-a fost. Chiar am avut impresia că intrasem pe toboganul îmbătrânirii. A fost un mare gol şi în sufletul surioarelor mele”.

Despre Tanţa, una din surorile sale, Ioana o consideră ca pe o „femeie foarte muncitoare. În familia ei a fost şi bărbat şi femeie. A muncit în comerţ vreme de 25 de ani, după care a ieşit la pensie. Şi-a construit o casă modestă în Călăraşi. N-a vrut să şadă în ea după pensionare. A lăsat-o pe fiică-sa în ea. S-a mutat în Satnoeni, unde îşi face o altă casă.

Soră-mea Tanţa a fost căsătorită cu un om bun, harnic, dar care s-a prăpădit destul de repede din cauza unei peritonite acute. A fost

operat de două ori, dar zadarnic! Aşa că Tanţa a rămas cu doi copii, Mari şi Paul. După pierderea soţului s-a îmbolnăvit şi ea de inimă. Cu toate acestea vrea să-şi ajute copiii, mai ales că fiică-sa, Mari, are o fetiţă care-i în clasa a opta la Colegiu. Învaţă foarte bine. Participă la Olimpiade, are succese. Face şi emisiuni radiofonice. Este o descurcăreaţă, ce mai încoa' şi-ncolo.

Cea mai mică dintre surorile mele, Maria, are şi ea doi copii, pe Marian şi Cati. S-a luptat şi ea enorm cu greutăţile vieţii. Acum are o pensioară.

Zbateri

Dacă cea mai mare parte a vieţii sale, Ioana şi-a petrecut-o zbătându-se cu lipsurile, cu veşnica dorinţă de a prospera, iată că după Revoluţia Română din decembrie 1989, aspiraţiile sale au început să se materializeze. Printr-o muncă epuizantă, de bună seamă.

— Intenţiile mele sunt de a termina cât mai repede lucrările la vila fiului meu, continuă destăinuirile Ioana. Casa este începută în urmă cu cinci ani. A fost concepută mare, arătoasă, ca să se simtă bine în ea Claudiu cu întreaga lui familie, cu soţia şi copiii.

Raluca, nepoată-mea, are aproape zece ani şi frecventează cursurile calsei a III-a, de excelenţă, specialitatea matematică, la Colegiul Economic. Este o fetiţă foarte ambiţioasă. Are deja personalitatea ei la care ţine foarte mult să-i fie respectată. Primeşte lecţii de pian. Face mult sport, mai ales baschetul îi place. Învaţă, cu profesor, limba engleză cu toată seriozitatea. Mi se pare că are o gândire destul de matură pentru vârsta ei. S-a lipit foarte mult de mine. Şi eu de ea. Atunci când între mine şi soţ mai apar unele hârjoane, Raluca devine un intermediar de ispravă pentru împăcarea noastră. Pot discuta cu ea ca şi cu un om matur. Are talent şi la desen. Face reuşite portrete, peisaje de munte sau de mare. Visul ei, mi l-a mărturisit, este ca atunci când va creşte mare să devină patroană. Mă bucură foarte mult acest gând al Ralucăi şi voi căuta să i-l dezvolt. Firma „Carusso" ar ajunge, sunt convinsă, pe mâini pricepute.

Ioana-Alexandra este o altă nepoată de-a mea. Are tot zece ani şi este foarte silitoare la învăţătură. În toţi anii de şcoală s-a situat pe locul întâi, în clasa de excelenţă de matematică. Frecventează şi cursurile de pian. Este exagerat de elegantă pentru vârsta ei. De când a

început să cunoască viaţa a fost atrasă de eleganţă, de bunul gust. Îmi spune că atunci când va atinge vârsta potrivită vrea să ajungă… Miss.

Daniel şi Andrei sunt cei doi nepoţi gemeni care se apropie de împlinirea vârstei de şapte ani. Ambii sunt la grădiniţă. Mi se par a fi deosebit de inteligenţi. Încă din fragedă pruncie s-au exprimat cam greoi, dar sunt îndrumaţi de un logoped.

Vă daţi seama că faţă de asemenea urmaşi am o stimă, o dragoste deosebite. Mi-aş dori ca toţi să se simtă în elementul lor, să poată urma orice drum pe care şi-l doresc în viaţă. Tocmai de aceea sunt necăjită că, din cauza unor greutăţi pecuniare ivite în ultimii ani, nu am putut termina vila lui Claudiu şi a familiei sale, în care să-şi ducă traiul toţi nepoţii mei. De bine de rău, am reuşit să termin casa la exterior. Dar urmează finisările interioare, dotările care vor înghiţi foarte multe parale.

Ar mai fi încă ceva: în urmă cu cinci-şase ani de zile am cumpărat la Eforie-Sud un petec de pământ. Un chilipir, pe atunci. În vara lui 2006 am ajuns cu zidăria la primul etaj. Dorinţa mea este ca până la venirea anotimpului ploios să i se aşeze acoperişul, pentru a nu se degrada construcţia pe timpul iernii. Toate eforturile financiare le fac pentru ca în anul 2007, întreaga familie să se poată bucura de satisfacţiile pe care le poate avea în momentul în care părinţi, copii, nepoţi se vor putea duce la Marea Neagră, respectiv în staţiunea Eforie-Sud, unde să-i aştepte, primitoare, vila construită de mine acolo. Zbateri mari am cu muncitorii, mai ales cu cei necalificaţi, cu salahorii, care nu prea au chef de muncă. Va trebui ca această misiune să i-o transmit fiului meu, Claudiu".

În definitiv şi la urma-urmei zbuciumul Ioanei este de a construi o vilă la Marea Neagră pentru Claudiu şi ai lui copii. Aşa că maică-sa i-a transmis, odată cu tainele meseriei de comerciant, şi pe cele de investitor în construcţii. Că şi zicea Ioana: „Încetul cu încetul a-nvăţat tot alfabetul. Eu am avut grijă să-l povăţuiesc în fel şi chip. În viaţă, drumul este greu, întortocheat, uneori alunecos. Chiar şi într-o excursie la munte dacă pleci te mai împiedici, mai cazi, te ridici, dar nu te dai bătut. Nu este recomandabil să cedezi, ţelul fiind atingerea vârfului. Iar Claudiu ştie asta pentru că stagiul militar şi l-a făcut la vânători de munte. Mă gândesc cu optimism, ce bucurie va avea Claudiu atunci când vila de la Eforie Sud va fi gata. Satisfacţia va fi cu atât mai mare cu cât înălţarea ei se face şi cu strădaniile directe ale

băiatului meu care, la rându-i, îşi va uimi propriile odrasle cu munca concretă a tatălui lor".

Desele contacte ale Ioanei cu oameni de afaceri din ţară şi din afară, unele emisiuni de televiziune i-au stârnit interesul de a se deplasa nu numai după marfă, ci şi pentru a vedea străinătatea la ea acasă.

O plecare destul de pripită a fost cea în Germania. Soţul i-a povestit, uneori, despre ceea ce vedea în deplasările sale, dar nu apucase să-i şi vadă pe nemţi în ţara lor. Aşa că într-o zi de început de vară şi-a luat inima-n dinţi şi a purces la drum împreună cu fiul său, Claudiu. Avea, într-un fel, şi un oarece interes pentru a face acea deplasare, în legătură cu cumpărarea unui autotren de la o firmă nemţească.

Interesul pentru acea călătorie l-a întregit cu consultarea unor materiale documentare privitoare la traseul pe care urma să îl străbată. Mai întâi, despre vecina noastră, Ungaria. Şi-a notat într-o agendă personală unele date referitoare la Ungaria: suprafaţa, de peste 93.000 km p, cu o populaţie de aproximativ zece milioane şi jumătate de locuitori. Capitala, Budapesta, aşezată pe malurile fluviului Dunărea. Două treimi din suprafaţa acestei ţări este câmpie. Ape mai importante Dunărea, Tisa, lacul Balaton. Şi-a notat şi numele câtorva oraşe: Debreţin, Mişkolţ, Seghedin, Peci, Solnoc, Kecikemet. Ungaria este o ţară industrial-agrară. Are servicii bine dezvoltate.

Despre Austria avea să noteze că are o suprafaţă de 83 853 km p, cu o populaţie însumând 7 800.000 de locuitori. Are capitala la Viena. Este o ţară muntoasă-deluroasă, cu o câmpie restrânsă de-a lungul Dunării. Este străbătută de Munţii Alpi. Oraşe mai importante: după Viena, Graz, Salzburg, Linz, Innsbruck, Wels. Austria şi-a dezvoltat industria prelucrătoare, dar şi agricultura, mai ales creşterea animalelor, turismul, serviciile.

Despre Germania şi-a notat mai multe: are suprafaţa de 356 945 km p, fiind mai mare decât România cu circa o sută de mii de kilometri pătraţi, o populaţie de 80 milioane de oameni. Capitala se află la Berlin. În urma celui de al doilea război mondial, Germania a fost desfăcută în două teritorii, unificarea lor făcându-se abia la început de octombrie 1990. Are numeroase lanţuri muntoase, printre care şi Pădurea Neagră de unde izvorăşte fluviul Dunărea. Aproximativ o treime din teritoriul Germaniei este acoperit cu păduri de stejar, fag, pin… Are o bogată

reţea hidrografică, având deschideri la Marea Nordului şi Marea Baltică. Principalele ape curgătoare sunt Elba, Rin, Oder, Ems, dar şi o mulţime de canale. Oraşele principale: Köln, Hamburg, München, Frankfurt pe Main, Stuttgart, Dresda. Din punct de vedere economic, Germania este una din cele mai dezvoltate ţări europene, dar nu numai, dispunând de industrie prelucrătoare, constructoare de maşini, chimică, mecanică de precizie, aparatură optică, electrică, electronică… precum şi de o dezvoltată reţea de transporturi auto, feroviare, navale, aeriene.

Cu acest minim bagaj de cunoştinţe, precum şi cu niscaiva hărţi, Ioana a purces la prima călătorie mai lungă din viaţa ei. A avut ce să vadă, să admire. Numai că timpul o cam presa. Aşa că, după respectivul incurs prin vestul Europei s-a gândit să-şi facă planuri şi pentru alte drumeţii. Lipsite de griji, însă.

Drumul până în Germania şi înapoi l-a făcut la bordul unui automobil condus de fiul său, Claudiu. Pe acesta, Ioana îl considera ca fiind una din cele mai depline bucurii cu care fusese cadorisită de Cel de Sus. Acea cursă vest-europeană avea să-i rămână Ioanei printre plăcutele amintiri.

De-a lungul celor câteva mii de kilometri parcurşi împreună a avut răgazul să-i mai afle gândurile intime ale băiatului său, la rându-i, împărtăşindu-i o mare parte din frământările cotidiane sau din acumulările de nădufuri ce stăteau, cândva, să răbufnească. La unul din popasuri i-a şi spus acestuia:

— Claudiule, mamă. Îţi aduci aminte de unde am plecat noi ca să adunăm averea cu care te poţi mândri şi tu astăzi… Nu este vorba numai de magazine, depozitele de materiale, autovehicule, ci şi de casele pe care ne-a ajutat bunul Dumnezeu să le construim în ultimii ani. Să ţii minte, băiatul mamii, că am şi eu o pretenţie de la tine, de la soţia şi copiii tăi.

— Ia spune, mămico.

— Aş fi bucuroasă, pe deplin mulţumită chiar şi atunci când voi părăsi acest tărâm dacă aceste bunuri, aceste vile nu le veţi înstrăina. Nu aş vrea să mă răsucesc în mormânt dacă vă va veni ideea să le daţi altora. Ele sunt rodul adunării, de-o viaţă, a banului cu ban.

— Ştiu, mămico. De aceea v-am apreciat întotdeauna, pe tine şi pe tata, că nu aţi risipit niciodată din bunurile pe care le-aţi agonisit. Îţi dai seama, bănuiesc eu, că acum, de când m-ai împuternicit cu funcţia

de director al firmei „Carusso", răspunderile mele au sporit considerabil. O bună parte din povara purtată mai mult de tine pe umeri, mi-o poţi transmite mie, cu garanţia fermă că îţi voi urma exemplul de muncă şi abnegaţie.

— Ar mai fi ceva, dragule.

— Te ascult cu toată atenţia.

— Cât îţi va sta în putinţă, încearcă să îi ajuţi pe cei necăjiţi şi nu-ţi pierde niciodată credinţa în Dumnezeu. Am să-ţi povestesc o întâmplare pe care am trăit-o pe vremea când practicam funcţia de infirmieră.

— Întotdeauna mi-au plăcut amintirile tale din copilărie, din tinereţe.

— Într-o noapte de iarnă, geroasă de crăpau pietrele nu altceva, mă întorceam acasă de la un copil bolnav căruia îi făcusem injecţia de la miezul nopţii. În apropierea casei am întâlnit o fetiţă îmbrăcată destul de subţirel. S-a luat după mine, cu toate că mai eram şi cu alte femei. M-a rugat s-o bag în casă. La ora aceea târzie n-am avut curajul pentru că nu ştiam ce era cu ea, dacă nu fugise de la părinţi, de la niscaiva rude… Am intrat la mama în cameră şi i-am povestit de fătucă. Dar tot nu m-am liniştit când am simţit căldura binefăcătoare din casă.

După vreo zece minute am ieşit la poartă. Copila era tot acolo. M-am înapoiat, am pregătit un pachet cu mâncare, altul cu ceva îmbrăcăminte şi câţiva bani pe care îi mai aveam atunci. Am dus-o la cantonul de cale ferată unde era de serviciu un bărbat. L-am rugat să o ţină cu el la căldură, până dimineaţă. Fetiţa era bucuroasă nevoie-mare pentru darurile primite de la mine şi a acceptat să rămână cu ceferistul. Dimineaţă l-am întrebat pe paznic cum se simţise fetiţa care nu mai era acolo. Omul mi-a răspuns cam în doi peri. Adică, înainte de a se lumina de ziuă, fetiţa a părăsit locul şi nu s-a mai întors. Încremenisem de ciudă că se făcuse nevăzută fără să apuc să aflu amănunte despre soarta ei. Ce s-o fi întâmplat cu acea copilă nu am aflat nici în ziua de azi.

M-am tot gândit eu în fel şi chip, singura explicaţie fiind că acea fiinţă fusese trimisă de Domnul ca să mă pună la încercare. De ce gândesc aşa? Pentru că, nu după multă vreme, am avut parte de o binefacere la care nici nu visam: am reuşit să-mi rezolv nişte chestiuni băneşti într-un mod foarte avantajos.

Ioana mi-a povestit despre „încărcătura" unei zile obişnuite de

muncă. În cazul în care pleacă după marfă, se scoală pe la patru dimineaţa. La ora şapte intră în Bucureşti. Îşi drămuieşte timpul foarte strict, cu mare chibzuială pentru că, de regulă, ajunge să „bată" patru-cinci depozite pentru procurarea unor mărfuri industriale – îmbrăcăminte, încălţăminte, obiecte sanitare, din materiale plastice –, de produse alimentare – zahăr, ulei comestibil (de floarea-soarelui, de măsline de soia), conserve diverse de carne sau de peşte, ciuperci, vanilie, piper, foi de dafin… Alergătura de la un loc la altul durează până către orele 18,00. Apoi, drumul înapoi spre casă, alte două ore. După opt seara trebuie descărcată marfa pe la toate cele patru magazine, dată în primire gestionarilor, scrise şi afişate preţurile pentru fiecare articol în parte. Ajunge uneori până către zorii zilei, trei dimineaţa, vara. Uneori adoarme cu capul pe tejghea de oboseală. Dar la opt şi jumătate dimineaţa este musai în picioare. Chiar dacă este zi de sărbătoare.

„În vreme ce lumea se odihneşte, comerciantul, dacă ţine la meserie, la afacere are obligaţia să se aprovizioneze, să scoată permanent în faţă marfă proaspătă, de calitate, fără cusururi" îmi spune Ioana.